

អនុសញ្ញាណវេជ្ជកម្មលំនៅ

ស្តីពី

គារបង្កើតឡាយនៃប្រទាស់ប្រត្រដ្ឋានក្នុង
សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ
នៃប្រព័ន្ធភាពនៃប្រទាស់ប្រត្រដ្ឋាន

នៅទី

ប្រទាស់ប្រជាធិបតេយ្យក្នុង
នៃប្រព័ន្ធភាពនៃប្រទាស់ប្រត្រដ្ឋាន

និង

អនុការក្នុងសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ
នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ

ក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ដែលហេតាកាត់ថា “the MIH”) និង អង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាដែលសារណ៍ដោយប្រជាមានិតចិន (ដែលហេតាកាត់ថា “the SIPO”)។

- **ពិធាគណា** លើតម្លៃ និងសារសំខាន់នៃកម្មសិទ្ធិបញ្ហាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងការផ្តល់បញ្ជីកិច្ច
- **ពិធាគណា** លើអនុស្សរណ៍:យោគយល់ត្រា ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឡើកដីស្តីពីកម្មសិទ្ធិបញ្ហាដែលក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាដែលសារណ៍ដោយប្រជាមានិតចិន ដែលបានចុះហត្ថលេខាឌ៉ែច្ចីម១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧
- **ទទួលស្ថាល់** សេចក្តីផ្ត្លែករដឹម្បីជីវិតធម្មជីថ្យប្រសើរឡើង និងពង្រីកប្រព័ន្ធកម្មសិទ្ធិបញ្ហាតុងទិន្នន័យផ្តល់នូវការផ្តើមឈឺយកបើមានប្រសិទ្ធភាពទៅនឹងការប្រឈមទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងពីការប្រើប្រាស់បញ្ជីកិច្ចបី
- **យល់យើង** សម្រាប់អភិវឌ្ឍបន្ថែមទៀតនូវសហប្រតិបត្តិការរាយការអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាដែលចិន និងក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម (ភាគីនឹមួយចាប់ពីពេលនេះទៅហេតា “ភាគី” ហើយភាគីទាំងពីរហេតា “គូភាគី”) ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនៃសតវត្សនេះ និងជីវិតធម្មជីថ្យសេដ្ឋកិច្ច រាយកម្មជា និងចិន និង
- **ពិនិត្យ** ទៅលើទំហំអភិវឌ្ឍន៍នៃកម្មសិទ្ធិបញ្ហា
- **បានព្រមព្រៀងត្រាត្រូចខាងក្រោម៖**

១. ទម្រង់

គោលបំណងនៃអនុស្សរណ៍:យោគយល់ត្រានេះ គឺការផ្តល់និតិវិធីលម្អិតនៃការចុះហត្ថិភាពទទួលស្ថាល់ប្រកាសនឹយបគ្រតក្នុកម្មចិននៅកម្ពុជា ។

២. សំណុំនិធម៌ស្នើសំណើ

ក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម នឹងរៀបចំទម្រង់ពាក្យស្នើសំណើ និងងកសារចំពោចម្បយចំនួនទៀត សម្រាប់ការចុះហត្ថិភាពទទួលស្ថាល់ប្រកាសនឹយបគ្រតក្នុកម្មចិននៅកម្ពុជា។ សំណុំនិធម៌ស្នើសំណើត្រូវត្រូវបានការពិនិត្យដោយនូវកសារផ្តូចខាងក្រោម៖

ក. ពាក្យស្នើសំណើ

ខ. ច្បាប់ចំពោចម្បយចំនួនទៀតប្រកាសនឹយបគ្រតក្នុកម្មចិន ដោយមានការបញ្ជាក់ថា បានចម្លងត្រូវតាមច្បាប់ដើម ពីអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាដែលចិន។

គ. ឯកសារចម្លងសេចក្តីពណ៌នាលម្អិតនៃប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិន ដោយមានការបញ្ជាក់ពីអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ចារដូចនេះ ថាបានចម្លងត្រីមត្រីតាមច្បាប់ដើម។
ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសំត្រូវតាំណាងដោយភ្លាក់ងារ ពាក្យសំចុះបញ្ជីត្រីបញ្ចាក់ និងបង្ហាញពីរួម្រៈ និងអាសយដ្ឋានរបស់ភ្លាក់ងារនេះ និងត្រូវមានលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិតាំណាងភ្លាប់មកដាមួយ។

៣. គារទទួលបានក្រសួង និងការគ្រប់គ្រងពិនិត្យជំនួយ

- ក. ក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម ត្រូវទទួល និងត្រួតពិនិត្យជំនួយលើសំណុំលិខិតស្នើសុំប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិន។
- ខ. ប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិន ត្រូវមានសុពលភាពការពាក្យដែលនៃការដាក់ពាក្យស្នើសុំចុះបញ្ជី។ ប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិន ត្រូវមានកាលបរិច្ឆេទសំចុះបញ្ជីក្រោយថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដាំ២០០៣ និងត្រូវស្របតាមប្រកាសស្នើពីការផ្តល់ប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មនៅក្នុងជាតិ។
- គ. ប្រសិនបើពាក្យស្នើសុំតម្លៃទីមួយនាក់កែតម្លៃ អ្នកដាក់ពាក្យសំត្រូវសរសេរដោលយលក្ដូលីអក្សរសំកែតម្លៃ ក្នុងរយៈពេល២(ពីរ)ខែ។

យ. កាលបរិច្ឆេទសំចុះបញ្ជីប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិននៅក្នុងជាតិ គឺជាកាលបរិច្ឆេទដូចត្រូវនិងកាលបរិច្ឆេទសំចុះបញ្ជីប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មនៅចិន។ កាលបរិច្ឆេទអស់សុពលភាពនៃប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិននៅក្នុងជាតិ គឺជាកាលបរិច្ឆេទដូចត្រូវនិងកាលបរិច្ឆេទអស់សុពលភាពប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មនៅចិន។

៤. គារចុះហត្ថលេខា

- ក. ក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម យល់ព្រមចុះបញ្ជីពាក្យសំប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិន ដែលបានបំពេញតាមការតម្លៃនៃការត្រួតពិនិត្យជំនួយ។ យោងតាមសំណើរបស់ក្រសួងខស្សាបកម្ម និងសិប្បកម្ម អង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ចារដូចនេះនឹងសម្របសម្រលជំណើរការ នៃការចុះបញ្ជីប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិន។

ខ. ប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មចិនដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងជាតិ ត្រូវបានចាត់ទុកដូចជាប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្មដែលបានផ្តល់ យោងតាមច្បាប់នៃប្រទេសក្នុងជាតិប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្ម វិញ្ញាបនបត្រមួយដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងគំនួរខស្សាបកម្ម ចុះថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដាំ២០០៣ និងច្បាប់ស្នើពីវិសោធនកម្ម មាត្រាពាណ មាត្រាពាណ មាត្រាពាណ និងមាត្រាពាណ នៃច្បាប់ស្នើពីប្រកាសនឹយបត្រតក្យកម្ម វិញ្ញាបនបត្រមួយដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ និងគំនួរខស្សាបកម្ម ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិក ឆ្នាំ២០១៧។

គ. ការចុះបញ្ជីទូលស្ថាល់ប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិននៅកម្ពុជា ត្រូវបង់កម្រោសរដ្ឋប្រជាមានចំងក្បងប្រកាសរួមស្តីពីការពិភាក្សាល់សេវាសាធារណៈ និងការពិន័យអន្តរការណ៍ជាម្រាក់ ដោយក្រសួងខេស្តូហក្ខម្ម និងសិប្បកម្ម និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ កម្រោបច្ចាំឆ្នាំសម្រាប់ប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិនដែលបានចុះបញ្ជីទូលស្ថាល់នៅកម្ពុជា ត្រូវបង់ដោយរបៀបនៅចុះបញ្ជីនៃប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មនោះ ដោយធ្វើការលើកាលបរិច្ឆេទសំចុះបញ្ជីនៃប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្ម។

យ. ការនិច្ឆ័យលើការរំលែកបំពាន លើប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិនដែលបានចុះបញ្ជីនៅកម្ពុជា ត្រូវតែងដោះស្រាយទៅតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៥. ប្រសិនបើពាក្យស្ទើសុំប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្ម ត្រូវបានដាក់សំចុះបញ្ជីនៅក្រសួងខេស្តូហក្ខម្ម និងសិប្បកម្ម ក្រោយពីបានដាក់សំចុះបញ្ជីចន្លែអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាផ្ទៃចិន ក្រសួងខេស្តូហក្ខម្ម និងសិប្បកម្ម ត្រូវសម្រច្ចោលប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្ម យោងលើសេចក្តីសម្រច្ចោលប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មរបស់អង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាផ្ទៃចិន។

៥. តិន្នន័យនៃការចុះបញ្ជី

ក. គូកាតីត្រូវរក្សាទុកដាក់ទាំងឡាយដើម្បីការកែសម្រួលសេចក្តីអេអាង ការអស់សុពលភាព និងការផ្តាស់ប្តូរផ្សេងៗទៀត នៃប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិនដែលបានចុះបញ្ជី ក្រោយពីដំណើរការចុះបញ្ជីចន្លែ។

ខ. ក្នុងករណីមានការបញ្ចប់សិទ្ធិប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិន ដោយសារការបង់កម្រិតនាន់ពេលដែលប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិននៅកម្ពុជាឌិចនាគាល់តួនាទីទៀត។

គ. ការបញ្ចប់សិទ្ធិនៃប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិននៅកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តបន្ទាប់ពីទូលបានការ ដូនដំណើងពីអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាផ្ទៃចិន មកក្រសួងខេស្តូហក្ខម្ម និងសិប្បកម្ម អំពីការអស់សុពលភាពប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិន ក្រោយពីនីតិវិធីដោះស្រាយតាមច្បាប់ត្រូវបានបញ្ចប់។

ឃ. ក្នុងករណីមានការផ្តាស់ប្តូរលើកសារប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្ម រួមមាន៖ សេចក្តីអធិប្បាយសេចក្តីអេអាង និងខ្លឹមសារសង្គម នៃប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិន អង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហាផ្ទៃចិន ត្រូវដូនដំណើងដល់ក្រសួងខេស្តូហក្ខម្ម និងសិប្បកម្ម ហើយក្រសួងខេស្តូហក្ខម្ម និងសិប្បកម្មត្រូវធ្វើការផ្តាស់ប្តូរទៅតាមការស្វែងស្រាវែង។

ង. ក្នុងករណីមានវិវាទ ប្រសិទ្ធភាពផ្តាស់ប្តូរនៃប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិនដែលបានចុះបញ្ជី នៅកម្ពុជា ត្រូវធ្វើបញ្ជានិងប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិន ក្រោយពីនីតិវិធីដោះស្រាយតាមច្បាប់ត្រូវបានបញ្ចប់។ វិវាទដែលកែតមាននៅកម្ពុជា ទាំងនឹងការចុះបញ្ជីប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិននៅកម្ពុជា ត្រូវដោះស្រាយដោយយោងទៅតាមច្បាប់ និងបទបង្ហាញតិន្នន័យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៦. គារប្រចំផ្តើមនូវការងារទី៣

ក្រសួងស្ថាបនកម្ម និងសិប្បកម្ម ត្រូវចេញប្រកាសស្តីពីការចុះបញ្ជីទូលស្អាល់ប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិននៅកម្ពុជា ហើយអង្គភាពកម្មសិទ្ធិបញ្ហានឹមុនិន ត្រូវចេញសេចក្តីដើរដំណឹងទៅកាន់សាធារណៈដែល អំពីការចុះបញ្ជីទូលស្អាល់ប្រកាសនឹយបត្រតក្ខកម្មចិននៅកម្ពុជា។

៧. ពិសោធនកម្ម

អនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ អាចធ្វើឱសាគនកម្មបានដោយមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីគុកាតី។

៨. នគរបាល

ក្រុមសេវាការងារ ដែលកើតឡើងក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្តអនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ ត្រូវតែត្រួតព្រមការទូលខុសត្រូវរបស់ភាគីនីមួយៗ។

៩. លក្ខណៈទូរទាត់

អនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ និងសកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការ ក្រោមអនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ គឺអារ៉ាប់ឡើងឡើងឡើង និងបទបញ្ហាត្រូវដែលមានជាជាមាននៃភាគីនីមួយៗ។ អនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ មិនបែបពាល់ដល់សិទ្ធិ និងការត្រួតពិច្ចរបស់ភាគីនីមួយៗ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងអនុវត្តិតាមមួយធ្វើដោយភាគីនៅក្នុងក្រុមសេវាការងារ។

១០. ពេលពេន្លេនៃការពិនិត្យឡើចត្រូវ

គុកាតីនឹងកំណត់ពេលវេលានៃការពិនិត្យឡើងវិញ ដើម្បីរាយតម្លៃឡើងឡើងសហប្រតិបត្តិការ ក្រោមអនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ មុនដំណាប់ឆ្នាំទីមួយនៃអនុស្សរណៈនេះចូលជាជាមាន។

១១. រយៈពេលនិលការងារទី៣

ក. អនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ នឹងចូលជាជាមាន ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចុះហត្ថលេខានេះ ដោយគុកាតី ហើយនឹងត្រូវបញ្ចប់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ។

ខ. ភាគីនីមួយៗអាចបញ្ចប់អនុស្សរណៈយោគយល់ត្រានេះ ដោយត្រូវដើរដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់ភាគីមួយឡើត យ៉ាងតិចមុនយេរោះពេលសមសិប (៣០) ថ្ងៃ។

គ. នៅពេលដូចកំណត់ បុបញ្ញប់អនុស្សរណ៍:យោគយល់ត្រានេះ គុភាគីនឹងពិគ្រោះយោបល់ត្រានៅ វិញ្ញាទីមក ហើយបញ្ចាំងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ថាគើនបំណាចបន្ទុសកម្មភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ដែលកំពុងដំណើរការ ខណៈពេលដូចកំណត់នៃកាលបរិច្ឆេទ បុបញ្ញប់អនុស្សរណ៍:យោគយល់ត្រានេះ។

១២. គារពិន្ទោះមេដៃនៃការសម្រេចការណ៍

គុភាគីនឹងពិគ្រោះយោបល់ត្រាតាមការសម្រេចការណ៍ពីរដ្ឋបានកំណត់ឡើង ត្រូវការសម្រេចការណ៍ពីរដ្ឋបានកំណត់ឡើង នៅពេលអនុវត្ត អនុស្សរណ៍:យោគយល់ត្រានេះ។

១៣. តារាង

ធ្វើនៅទីក្រុងភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨ ធ្វើឡើងចំនួនពីរច្បាប់ ជាបីភាសា ភាសាចិន ភាសាអូរ និងភាសាអង់គ្លេស អត្ថបទទាំងអស់មានតម្លៃស្រីត្រាប់។

ក្រសួងបច្ចេកទេស និងក្រសួងបច្ចេកទេស
នៃរដ្ឋបាល នាមរដ្ឋបាលក្រសួងបច្ចេកទេស

អណ្ឌតាងក្រសួងបច្ចេកទេស
នៃរដ្ឋបាល នាមរដ្ឋបាលក្រសួងបច្ចេកទេស

ឯកចាត់ខ្លួន នាមរដ្ឋបាលក្រសួងបច្ចេកទេស
នៃរដ្ឋបាល នាមរដ្ឋបាលក្រសួងបច្ចេកទេស

ឯកចាត់ខ្លួន នាមរដ្ឋបាលក្រសួងបច្ចេកទេស
នៃរដ្ឋបាល នាមរដ្ឋបាលក្រសួងបច្ចេកទេស